

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การพัฒนาและทดสอบ โปรแกรมการส่งเสริมศักยภาพพยาบาลที่ หน่วยตรวจฉุกเฉินในการจัดการความปวด
ผู้เขียน	นางสาวอรรธราช์ ปัญญางาม
ปริญญา	พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลผู้ใหญ่)
คณะกรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อัจฉรา สுகนธสรพรพ์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก อาจารย์ ดร.สุภารัตน์ วังศรีคุณ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

ความปวดส่งผลกระทบต่อทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ รวมทั้งพฤติกรรม และเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ผู้ใช้บริการมารับบริการที่หน่วยตรวจฉุกเฉิน ดังนั้นการจัดการความปวดในหน่วยตรวจฉุกเฉินอย่างมีประสิทธิภาพจึงถือเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบที่สำคัญของพยาบาล การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพัฒนา (developmental research) โดยใช้กรอบแนวคิด 프리เซด-โพรเซ็ด (PRECEDE - PROCEED model) ที่พัฒนาโดย กรีน และ ครูเตออร์ (Green & Kreuter, 2005) มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและทดสอบประสิทธิผลของโปรแกรมการส่งเสริมศักยภาพพยาบาลที่หน่วยตรวจฉุกเฉินในการจัดการความปวด ผลลัพธ์การวิจัย ได้แก่ จำนวนของผู้ใช้บริการที่หน่วยตรวจฉุกเฉินที่มีความปวดบรรเทาลงตั้งแต่ระดับปานกลางขึ้นไป และจำนวนของผู้ใช้บริการที่หน่วยตรวจฉุกเฉินที่มีความพึงพอใจต่อการจัดการความปวดตั้งแต่ระดับพึงพอใจขึ้นไป

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในหน่วยตรวจฉุกเฉิน โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ จำนวน 33 คน และผู้ใช้บริการที่หน่วยตรวจฉุกเฉิน โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ จำนวน 600 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่มเท่ากัน กลุ่มละ 300 คน ได้แก่ กลุ่มผู้ใช้บริการก่อนการใช้โปรแกรม และกลุ่มผู้ใช้บริการหลังการใช้โปรแกรม ระยะเวลาการศึกษา ระหว่างเดือนกันยายน ถึง เดือนธันวาคม พ.ศ.2556

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ใช้บริการ แบบสอบถามความปวดที่บรรเทา และแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่หน่วยตรวจ

นุกลงเงินต่อการจัดการความปวด วิเคราะห์จำนวนของผู้ใช้บริการที่หน่วยตรวจนุกลงเงินที่มีความปวดบรรเทาลงตั้งแต่ระดับปานกลางขึ้นไป และมีความพึงพอใจต่อการจัดการความปวดตั้งแต่ระดับพึงพอใจขึ้นไป เปรียบเทียบข้อมูลผลลัพธ์การศึกษาระหว่างก่อนและหลังใช้โปรแกรม โดยใช้สถิติพรรณนา และการทดสอบไคสแควร์

ผลการศึกษาพบว่า

1. โปรแกรมการส่งเสริมศักยภาพพยาบาลที่หน่วยตรวจนุกลงเงินในการจัดการความปวดประกอบด้วย 1) การจัดการปัจจัยชักนำ ได้แก่ การจัดการความรู้และทัศนคติ และการจัดการทักษะปฏิบัติของพยาบาล 2) การจัดการปัจจัยเสริมแรง ได้แก่ การสร้างแรงจูงใจ ให้รางวัล การให้ข้อมูลย้อนกลับ และการเฝ้าติดตามการจัดการความปวด และ 3) การจัดการปัจจัยเอื้ออำนวย ได้แก่ การจัดหาให้มีสิ่งแวดล้อมที่สนับสนุนต่างๆ ในการจัดการความปวดในหน่วยตรวจนุกลงเงิน
2. จำนวนของผู้ใช้บริการที่หน่วยตรวจนุกลงเงินที่มีความปวดบรรเทาลงตั้งแต่ระดับปานกลางขึ้นไป หลังการใช้โปรแกรม เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$)
3. จำนวนของผู้ใช้บริการที่หน่วยตรวจนุกลงเงินที่มีความพึงพอใจต่อการจัดการความปวดตั้งแต่ระดับพึงพอใจขึ้นไป หลังการใช้โปรแกรม เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$)

ผลการศึกษานี้แสดงให้เห็นว่าการใช้โปรแกรมการส่งเสริมศักยภาพพยาบาลที่หน่วยตรวจนุกลงเงินในการจัดการความปวด ที่พัฒนาตามกรอบแนวคิด ฟริชิต - โพรชิต ทำให้การจัดการความปวดมีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนั้นควรนำโปรแกรมนี้ไปประยุกต์ใช้ที่หน่วยตรวจนุกลงเงินอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการจัดการความปวดที่มีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน

Thesis Title	Development and Testing of the Emergency Department Nurses' Capacity Enhancing Program on Pain Management	
Author	Miss Anhang Panyangam	
Degree	Master of Nursing Science (Adult Nursing)	
Advisory Committee	Assistant Professor Dr. Achara Sukonthasarn	Advisor
	Lecturer Dr. Suparat Wangsrikhun	Co-advisor

ABSTRACT

Pain has a major impact on a person's physical, psychological, and emotional well being, as well as a common cause of those seeking service at emergency departments. Efficient pain management is a crucial responsibility among emergency department nurses. This developmental research, based on the PRECED-PROCEED model of Green and Kreuter (2005), aimed to develop and test effects of the emergency department nurses' capacity enhancing program on pain management. Research outcomes were measured by the number of clients who had moderate or more pain relief, and the number of clients who had satisfaction towards pain management, or more.

Samples recruited for this study were 33 emergency department registered nurses working at Maharaj Nakorn Chiang Mai Hospital, and 600 clients who sought services at the emergency department, Maharaj Nakorn Chiang Mai Hospital. The later group of samples were divided equally into 2 groups of 300 clients; the group of clients before the program implementation and the group of clients after the program implementation. Duration of study was between September and December, 2013.

Data collection instruments were the clients' demographic record form, the Pain Relief Questionnaire, and the Satisfaction toward Emergency Department Pain Management Questionnaire.

Study outcomes between, before and after the program implementation were analyzed using descriptive statistics and Chi Square-test.

The results of this study revealed that:

1. The emergency department nurses' capacity enhancing program on pain management consisted of 1) Predisposing factors management including the management of nurses' knowledge, attitude and skill; 2) Reinforcing factors management including motivation enhancement, rewarding, feedback providing, and pain management monitoring; and 3) Enabling factors management for pain management in the emergency department, including supportive environment enhancement;

2. The number of clients who had moderate or more pain relief after the program implementation were statistically significantly more than that of before the program implementation ($p < .01$); and

3. The number of clients who had satisfaction towards pain management or more after the program implementation were statistically significantly more than that of before the program implementation ($p < .001$).

The findings of this study demonstrate that the implementation of the emergency department nurses' capacity enhancing program on pain management based on the PRECEDE - PROCEED model is efficient in support of the departments pain management system. Therefore, it should be continuously implemented in emergency departments to ensure an efficient and sustainable pain management system.